

دریغ آن جوانی و آن فرّ و بخت (به یاد دکتر کورش صفوی)* (یادداشت کوتاه)

دکتر یداًللہ جلالی پندری^۱

عضو هیأت تحریریه مجله کاوش‌نامه زبان و ادبیات فارسی

بعد از مرحوم دکتر محمدعلی صادقیان، دو مین عضو هیأت تحریریه کاوش‌نامه از میان ما رفت. دکتر کورش صفوی (متولد ۶ تیر ۱۳۳۵) عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی بود و گروه زبان‌شناسی آن دانشگاه با حضور او شهرت یافته بود. نگارنده در سال ۱۳۷۹ به عنوان مدیر گروه در تلاش تأمین استاد برای دوره تازه راهاندازی شده دکتری ادبیات فارسی دانشگاه یزد بودم. پس به دکتر کرازی (همکلاس سابق دوره دکتری در سال‌های ۶۸ تا ۷۲) متولّ شدم و ایشان وساطت کرد و مرحوم دکتر صفوی پذیرفت که روزهای پنج‌شنبه برای تدریس درس «تحقیق در دستور زبان» به یزد بیاید و آمد. هر پنج‌شنبه که برای استقبال او به فرودگاه می‌رفتم او را شادرتر از گذشته می‌دیدم، در عوالمی دیگر سیر می‌کرد و همین بود که دانشجویان او، که به غیر از یکی دو نفر بقیه از سالمندان روزگار بودند، از کلاس‌های او شکفته‌تر از ساعت قبل بیرون می‌آمدند. می‌گفت: «زبان علم ممکن است سخت باشد ولی بیان علم باید به گونه‌ای باشد که مادریز را سواد من هم آن را بفهمد» و با همین روش، تدریس می‌کرد و شگفتی دانشجویان را برمی‌انگیخت.

^۱ - نشانی پست الکترونیکی نویسنده مسئول: jalali@yazd.ac.ir

تعریف می‌کرد که پدرش عمام‌الدین صفوی، استاد دانشکده حقوق دانشگاه تهران بوده و او زبان آلمانی را در خانه پدر آموخته و بعد از دوران دبیرستان به آلمان و سپس اتریش و آنگاه آمریکا رفته و در سال ۵۶ با لیسانس زبان‌شناسی به ایران برگشته و در دوره فوق‌لیسانس زبان‌شناسی دانشگاه تهران به تحصیل پرداخته است. به نظرم رسید که او را در آن زمان در بوفه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران بسیار دیده باشم؛ خودش نیز تعریف می‌کرد که پاتوق او و همکلاسی‌هایش در آنجا بوده است. در پاییز ۵۸ از پایان‌نامه خود دفاع کرده بود و قبل از انقلاب فرهنگی و تعطیلی سه ساله دانشگاه‌ها به عضویت دانشگاه علامه درآمده بود.

دیدار او در سال ۶۸ را کاملاً به یاد آوردم. او دانشجوی دکتری زبان‌شناسی بود و نگارنده دانشجوی دکتری ادبیات فارسی، موضوع رساله‌اش «اسباب نظم در زبان فارسی» بود که بعداً به صورت کتاب معروف «از زبان‌شناسی به ادبیات» به چاپ رسید. استاد راهنمای او دکتر حق‌شناس بود و استاد مشاورش از گروه ادبیات فارسی دکتر شفیعی کدکنی بود.

در سال‌های شروع کار مجله کاوش‌نامه از او درخواست کردم که با این مجله تازه تأسیس همکاری کند، پذیرفت و نامش تا این زمان که ناگهان از میان ما رفت، زینت‌بخش صفحه شناسنامه مجله و قوت اعتبار آن بود. دکتر صفوی در ۲۰ مرداد ۱۴۰۲ در ۶۷ سالگی در «نیکوزیا» (پایتخت قبرس) درگذشت و از شگفتی‌های روزگار این که در همانجا به خاک سپرده شد. روانش شاد باد.

دریغ صحبت دیرین و حق دید و شناخت که سنگ تفرقه، ایام، در میان انداخت